

Förslag om avställningsbidrag för bussar i turist- och beställningstrafik

Förslag

Sveriges Bussföretag föreslår att ett riktat stöd på 1050 kronor per fordon och dag utgår till de företag som ställer av bussar av klass 2 och klass 3 under minst en veckas tid.

Sveriges Bussföretag föreslår att stödet utbetalas för fordon som ställs av eller varit avställda från och med 14 mars, då Utrikesdepartementet beslutade om avrådan för icke nödvändiga resor till alla länder.

Bakgrund

Bussbranschen är hårt ansatt i spåren av covid-19. Företag som kör turist- och beställningstrafik med buss har i och med Utrikesdepartementets avrådan från resor till utlandet, våra grannländers beslut om begränsningar för resor samt Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att inte resa inom Sverige fått stänga ner i princip hela sin verksamhet. Det innebär i realiteten att en hel bransch är på väg att försvinna. Sveriges Bussföretag har full förståelse för de utmaningar som finns i att få de initiativ och modeller för stöd till företag som hittills har lagts fram att få utväxling i alla särskilt utsatta branscher. Turist- och beställningstrafik med buss är ett begränsat segment som har behov av särskilt riktade insatser och därför lägger vi fram detta förslag som enligt vår bedömning kommer rätt företag tillgodo och kan ge det kortsiktiga stöd som behövs för att rädda denna del av branschen.

Staten har tidigare tagit sitt ansvar för myndigheters fattade beslut som påverkar branschens förutsättningar. Bland annat infördes en förordning¹ som gav transportörer ersättning för de kostnader som uppkom i samband med införandet av gränskontroller 2016. Alla händelser är unika och den situation som företagen nu står inför har ingen motsvarighet historiskt. Det som står utom tvivel är att det är en extraordinär situation som motiverar en ersättningslösning från staten.

Utformning

De företag som kör turist- och beställningstrafik har som tidigare beskrivits i dagsläget inte längre någon användning för sina fordon då det helt saknas kunder. Kostnaderna för dessa är att jämföra med de hyreskostnader som en restaurang måste betala trots att det saknas kunder. Bussföretagen har inte på samma sätt några tydliga hyreskostnader för lokaler som drabbar i någon större omfattning men däremot kostar fordonen stora summor varje dag trots att de står stilla. Dessa kostnader är vid sidan av återbetalningar till resenärer utifrån gällande lagstiftning de största anledningarna till att det går väldigt snabbt för företagen att tappa resultat och likviditet när verksamheten stoppas.

En av de första åtgärderna som bussföretagen gör är att ställa av fordonen för att slippa betala fordonsskatt och försäkringar för fordon som står stilla. Det som är kvar är kapitalkostnaderna för bussarna. En turistbuss kostar i dagsläget kring 3,2–3,5 miljoner kronor i snitt att köpa in. En dubbeldäckare ligger på uppemot 5 miljoner kronor och det finns också billigare turistbussar

---

¹ Förordning (2016:1264) om ersättning för kostnader i samband med vissa identitetskontroller vid transporter som utförs med buss, tåg eller passagerarfartyg till Sverige från en annan stat

men vi utgår i beräkningen från 3,2 miljoner kronor i nyvärde. Med en avskrivning på 10 år kommer en sådan buss att skrivas av med 877:-/dag.

Räntekostnaden för samma buss ligger omkring 4% i snitt och vid en beräkning på att bussarna i ett företag i genomsnitt är 5 år gamla så ligger räntekostnaden på 4% för halva nyanskaffningen, det vill säga $4\% \times 1\,600\,000 = 175$ kronor per dag.

Detta medför att företaget i exemplet i dagsläget har en kostnad på omkring 1050 kronor per buss och dag utan att ha några intäkter.

Vilka företag skall vara berättigade till stödet?

Stödet som vi föreslår skall vara tydligt adresserat till de företag som verkligen behöver det. Perioden mellan mars och september är den absoluta högsäsongen för dessa företag och det finns i grunden få företag som har fordon avställda under denna period. I dagsläget har företagen tvingats till att ställa av fordonen ändå på grund av den vikande marknaden. Ett bidrag för avställda fordon menar vi skall baseras på de dagar som fordonet är avställt och kommer därmed att landa hos de företag som har kostnader för fordon men inte har några intäkter för dessa.

Eftersom förslaget vänder sig gentemot fordon inom segmentet turist- och beställningstrafik är det enklast att använda sig av gällande fordonsklasser. Bussar av klass 2 och 3 inkluderas medan bussar av klass 1, som är avsedda för linjetrafik inom tätbebyggt område, inkluderas inte. Merparten av fordonen av klass 2 går i linje- eller skoltrafik och därför exkluderas vi dessa i förslaget. Det finns dock ett antal fordon registrerade som klass 2 som huvudsakligen används i turist- och beställningstrafik som behöver ingå i omfattningen av förslaget tillsammans med samtliga nu avställda klass 3-fordon.

För att undvika att det går att nyttja systemet för skolbussar och bussar som går i trafik under veckorna, men potentiellt skulle kunna ställas av under helgerna, så är vårt förslag att fordon måste vara avställda minst 7 dagar för att vara berättigade till stödet. Fordonen skall också vara anmälda i yrkesmässig trafik.

Kostnader

Den 14 april fanns det enligt Transportstyrelsen totalt cirka 1000 avställda bussar av klass 2 och 3 som är anmälda i yrkesmässig trafik. Av dessa är omkring 75% bussar av klass 3. Vår bedömning är att det är skäligt att tro att siffran ökar med omkring 20% om ett stöd skulle införas, för att företag som ännu inte ställt av sina fordon i så fall skyndsamt skulle göra detta. Det gör att summan av avställda bussar totalt skulle landa på omkring 1200.

Det bidrag som vi föreslår, med beloppet 1050 kronor per dag och fordon, skulle då kosta omkring 1 260 000 kronor per dag. Det motsvarar 37 800 000 kronor för en 30-dagarsperiod. Detta är utifrån vår bedömning en insats som till stor del skulle kunna hålla detta segment i bussbranschen flytande under den period som reseförbudet pågår (i dagsläget fram till den 15 juni, men detta kan såklart förändras).